

POLICY FÖR KONTANTFÖRSÖRJNINGEN

BESLUTSDATUM: 2023-03-01
BESLUT AV: Direktionen
ANSVARIG AVDELNING: Avdelningen för betalningar
FÖRVALTNINGSANSVARIG: Christina Wejshammar
DIARIENUMMER: 2023-00345
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Policy för kontantförsörjningen

Innehåll och syfte

Riksbankens uppdrag

Riksbanken ska enligt lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) bidra till att det finns tillgång till sedlar och mynt i kronor (kontanter) i betryggande utsträckning i hela Sverige.

Riksbanken har enligt regeringsformen ensamrätt att ge ut sedlar och mynt.

Syftet

Syftet med denna policy är att fastställa Riksbankens roll och strategiska mål för kontantförsörjningen.

Målgrupp

Denna policy riktar sig till medarbetarna på Avdelningen för betalningar.

Innehållsförteckning

Policy för kontantförsörjningen	1
Policy för kontantförsörjningen	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
Innehållsförteckning	2
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
1.2 Definitioner	3
2 Roller och ansvar	3
3 Principer för kontantförsörjningen	4
3.1 Sedlar och mynt av hög kvalitet	4
3.2 Säker och effektiv kontantförsörjning	4
3.3 Stort förtroende för sedlar och mynt och för Riksbankens kontantförsörjning	4
4 Efterlevnad	5
5 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	5
5.1 Versionshistorik	5

1 Inledning

Strategiska mål och Riksbankens roll

Målet med Riksbankens uppdrag är att bidra till att det finns tillgång till sedlar och mynt i kronor i betryggande utsträckning i hela Sverige. Det uppfylls genom att säkerställa att sedlar och mynt är av hög kvalitet samt att Riksbankens kontantförsörjning är säker och effektiv. Riksbanken ska verka för att upprätthålla ett högt förtroende för svenska sedlar och mynt och för Riksbankens kontantförsörjning.

Riksbankens roll ska vara begränsad till sådan verksamhet där det är svårt att uppnå god samhällseffektivitet utan statlig medverkan. Riksbankens verksamhet ska vara koncentrerad till att tillföra samhället nya kontanter och att lösa in kontanter som inte längre är brukbara.

Ansvar för att försörja landet med sedlar och mynt verkställs genom att Riksbanken tillhandahåller kontanter till bankerna och uppräkningsföretag som i sin tur tillhandahåller kontanter till företag och allmänhet.

Riksbanken ska erbjuda bankerna och uppräkningsföretagen räntekostnadsersättning för kontanter som finns i en depå i enlighet med Riksbankens föreskrifter. På detta vis minskar bankernas och uppräkningsföretagens kostnad för kontanter i cirkulation i samhället. Därmed minskar även deras behov av att, för kortare perioder, deponera kontanter hos Riksbanken. I viss omfattning ska Riksbanken dock ta emot ogiltiga sedlar.

1.1 Bakomliggande regelverk

Denna policy uppfyller kraven i riksbankslagen.

1.2 Definitioner

Räntekostnadsersättning – Räntekostnadsersättningen är till för att kompensera banker och uppräkningsföretag för de räntekostnader alternativt minskade ränteintäkter de får när de växlar till sig kontanter från Riksbanken, se Riksbankens föreskrifter om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning.

2 Roller och ansvar

Roller och ansvar på AFB regleras i delegationsordning för Avdelningen för Betalningar¹. Där framgår vilket ansvar avdelningschefen har och vad som är

---

¹ Dnr 2021-00144 senaste versionen

delegerat till enhetschef. Det är avdelningschefens ansvar att uppdatera delegationsordningen.

3 Principer för kontantförsörjningen

3.1 Sedlar och mynt av hög kvalitet

Sedlar och mynt ska utformas så att de fungerar väl som betalningsmedel och sparmedel, vilket innebär att de ska vara säkra och effektiva.

Sedlar och mynt ska vara utformade på ett sådant sätt att förfalskningar försvåras och äkthetskontroll underlättas. Säkerhetsnivån ska vara väl avvägd mot inköpskostnad och valör. Fördelningen mellan valörerna bör vara sådan att beroendet av en enskild valör inte är alltför stort.

Sedlar och mynt ska finnas i valörer som innebär att kontantbetalningar blir så effektiva som möjligt. Riksbanken ska verka för att valörerna är fördelade mellan sedlar och mynt med beaktande av att lägre valörer hanteras mindre varsamt och att mynt är mer hållbara än sedlar. Sedlar och mynt ska vara tillverkade i material som i förhållande till inköpskostnaden ger god livslängd. Vid val av material ska hanteringskostnader och miljöbelastning i samhället beaktas.

3.2 Säker och effektiv kontantförsörjning

Riksbanken ska kunna tillhandahålla den mängd kontanter och de valörer som samhället efterfrågar. Riksbanken ska därför ha ett lager som kan tillgodose dels samhällets normala efterfrågan, dels i viss omfattning oförutsebara behov.

Riksbankens strävan ska vara att upprätthålla ett väl fungerande kontantsystem. Riksbankens kontanthantering ska bedrivas med högt ställda säkerhetskrav och präglas av hög säkerhetsmedvetenhet. Hanteringen ska vara effektiv och bedrivas enligt dokumenterade regler och rutiner samt med kontinuerlig uppföljning.

Inköpen av sedlar och mynt ska regelbundet konkurrensutsättas.

3.3 Stort förtroende för sedlar och mynt och för Riksbankens kontantförsörjning

Riksbanken ska verka för att de som använder kontanter har stort förtroende för dessa. De ska upplevas som säkra och effektiva betalningsmedel. Det ska även finnas ett stort förtroende för Riksbankens förmåga att försörja landet med sedlar och mynt.

4 Efterlevnad

Chefen för Avdelningen för betalningar ansvarar för att revidering av policyn utförs årligen samt att uppföljning och rapportering till direktionen sker. Avdelningschefen ansvarar även för att policyn efterlevs.

Chefen för Avdelningen för betalningar får delegera till enhetschefen för Enheten för kontanthantering och analys att utföra uppföljningen av policyn.

5 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna policy träder i kraft den 1 maj 2023. Genom denna policy upphävs den policy som beslutades den 8 november 2022.

5.1 Versionshistorik

Senast granskad	Version	
2023-03-01	1.2	Policy justerad utifrån ny riksbankslag samt nya föreskrifter (RBFS): Riksbankens uppdrag, breddad kundkrets (inkluderat uppräkningsföretag) och slopad begränsning av inlämning av brukbara sedlar.
2022-11-08	1.1	Årlig genomgång, tillägg införts om vem som ansvarar för att följa upp och rapportera policyn. Därutöver har redaktionella ändringar skett.
2022-05-22	1.0	Policy anpassad till ny mall för styrande dokument enligt ny regel för Riksbankens styrande dokument